

RAPORT INTERIMAR Nr. 1
21 – 31 octombrie 2010

5 noiembrie 2010

I. SUMAR EXECUTIV

- Alegerile parlamentare anticipate din 28 noiembrie 2010 sunt alegerile parlamentare care au loc pentru a treia oară în ultimii doi ani. Ele au loc într-un moment de deșteptare dintr-o criză politică extinsă în care două parlamente consecutive (alese în aprilie și iulie 2009) nu au putut alege președintele țării și eșecul ulterior al referendumului din septembrie 2010 care ar fi modificat Constituția în vederea permiterii alegerilor directe ale președintelui.
- Cele mai recente modificări în Codul Electoral (CE) au fost operate în lunile iunie și septembrie 2010 și au dus la un șir de schimbări pozitive abordate în mai multe recomandări anterioare făcute de Biroul OSCE pentru Instituții Democratice și Drepturile Omului (OSCE/BIDDO) și Comisia de la Veneția a Consiliului European (CV), printre care și micșorarea pragurilor electorale pentru a accede în parlament. Două modificări controversate au schimbat metodologia de atribuire a mandatelor în favoarea partidelor mai mici și au oferit studenților o metodă simplificată de votare la locul unde își fac studiile.
- Comisia Electorală Centrală (CEC) și-a îndeplinit obligațiile de o manieră în general eficientă și transparentă și cu respectarea termenelor legale. Au fost create consiliile electorale de circumscripție (CC). Circa 2.050 de birouri electorale ale secțiilor de votare (BSV) vor administra votarea, inclusiv și în 75 de secții de votare peste hotare. Votarea nu este preconizată să se petreacă pe teritoriul care este sub controlul *de facto* al autorităților transnistrene.
- Până la data de 31 octombrie, la CEC au fost înregistrate 20 partide politice și 7 candidați independenți, 13 candidați independenți fiind în așteptarea înregistrării. Printre candidații electorali nu sunt blocuri preelectorale. Candidații și partidele reprezintă un șir larg de opinii politice.
- Campania electorală ia amploare. Ea este competitivă și pe alocuri tensionată. Unele agitații electorale au fost deosebit de negative. Au avut loc câteva incidente minore, printre care și o altercație cu implicarea gărzii de corp a unui lider de partid și intrări forțate în două oficii ale partidelor.
- Îmbunătățirile recente în peisajul mass-media, inclusiv lansarea a două posturi de știri, au sporit pluralitatea de opinii disponibile publicului larg. *NIT TV* a fost penalizat pentru reflectare părtinitoare și a acuzat autoritățile de atitudine ostilă față de acest post.
- CEC a examinat 20 de contestații electorale. Hotărârile examinate până la momentul de față de către Misiunea de observare a alegerilor (MOA) OSCE/BIDDO au fost bine justificate.
- MOA OSCE/BIDDO și-a stabilit biroul, a amplasat observatorii pe termen lung în teritoriu și a început un program activ de întruniri cu oficialități din guvern, funcționari electorali, partide politice, mass-media, societate civilă și alți participanți electorali implicați. Adunarea Parlamentară a OSCE, precum și Parlamentul European și Adunarea Parlamentară a Consiliului European planifică să trimită delegații pentru observarea acestor alegeri.

II. INTRODUCERE

Președintele în exercițiu al Republicii Moldova a anunțat pe data de 28 septembrie 2010 dizolvarea parlamentului și a stabilit data de 28 noiembrie pentru desfășurarea alegerilor parlamentare anticipate. Dând curs unei invitații din partea CEC și în baza recomandărilor făcute de Misiunea de evaluare a necesităților, OSCE/BIDDO a stabilit o MOA, care și-a început activitatea pe data de 21 octombrie. MOA, condusă de Peter Eicher, este formată dintr-o echipă de bază de 12 membri localizați în Chișinău și 20 de observatori pe termen lung trimiși în 9 orașe din întreaga țară. A fost solicitat Statelor participante să detașeze 200 de observatori pe termen scurt. MOA OSCE/BIDDO a stabilit relații de bună cooperare cu autoritățile naționale, alți participanți electorali implicați, Misiunea OSCE în Moldova și comunitatea internațională.

III. CONTEXT GENERAL

Alegerile parlamentare anticipate au loc într-un moment de deșteptare din criza politică extinsă în care două parlamente consecutive alese în aprilie și iulie 2009 nu au putut alege președintele țării și au fost dizolvate.

În urma alegerilor parlamentare anticipate din iulie 2009, cinci partide politice au intrat în parlament. Partidul Comuniștilor al Republicii Moldova (PCRM) a rămas cea mai mare fracțiune, cu 48 mandate. Celelalte patru partide câștigătoare – Partidul Liberal Democrat din Moldova (PLDM, 18 mandate), Partidul Liberal (PL, 15 mandate), Partidul Democrat din Moldova (PDM, 13 mandate) și Alianța „Moldova Noastră” (AMN, 7 mandate) au format o coaliție de guvernare numită Alianța pentru Integrare Europeană (AIE), care a deținut o majoritate de 53 mandate. În pofida a două eșecuri de a alege președintele în noiembrie și decembrie 2009, ceea ce necesită dizolvarea parlamentului, parlamentul ales în iulie și-a continuat activitatea până pe data de 28 septembrie 2010 în conformitate cu prevederea Constituției care stipulează că parlamentul poate fi dizolvat doar o singură dată în cursul a douăsprezece luni.

În încercarea de a depăși impasul politic, parlamentul a votat pe 7 iulie 2010 desfășurarea unui referendum privind modificarea Constituției în vederea alegerii directe a președintelui de către popor. Referendumul din 5 septembrie 2010 a eșuat pentru că prezența alegătorilor la urne a fost mai mică decât cerința legală pentru validarea referendumului.

IV. CADRUL JURIDIC ȘI SISTEMUL ELECTORAL

Cadrul juridic pentru desfășurarea alegerilor cuprinde Constituția, Codul Electoral (CE), legile organice cu privire la sistemul judecătoresc, Legea privind partidele politice, precum și regulamentele și hotărârile CEC și secțiunile relevante din Codul Penal și Codul Contravențional. În general, cadrul oferă o bază adecvată pentru desfășurarea alegerilor democratice dacă este implementat corect.

CE a fost modificat cel mai recent în iunie și septembrie 2010. Modificările din iunie au introdus schimbări pozitive în CE și au abordat multe recomandări anterioare făcute de OSCE/BIDDO și CV. Proiectul modificărilor a fost revizuit de către CV și BIDDO în iunie 2010.¹ Unele dintre schimbările semnificative operate prin modificările din iunie au fost:

- Micșorarea pragului electoral pentru partide la patru procente și pentru candidați independenți la două procente;

¹ A se vedea Opinia Comună cu privire la Proiectul în lucru pentru modificarea Codului Electoral al Republicii Moldova, Opinie nr. 576/2010, CDL-AD (2010)014, www.osce.org/documents/odihr/2010/06/44756_en.pdf.

- Reintroducerea posibilității de a forma coaliții preelectorale;²
- Eliminarea posibilității de a depune contestații atât la organul electoral, cât și la instanța de judecată;
- Înlăturarea cerinței ca acei candidați câștigători care dețin cetățenii multiple să renunțe la celelalte cetățenii pentru a-și ocupa mandatul;
- Permitea creării secțiilor de votare în alte localități decât cele ale ambasadelor și consulatelor.

Modificările din septembrie au produs două schimbări suplimentare controversate în CE. Metodologia de atribuire a mandatelor a fost modificată într-un mod care ar avantaja partidele mici. Pe lângă aceasta, studenții care nu au viza de reședință sau domiciliul în localitatea în care sunt înmatriculați la universitate pot vota la orice secție de votare din localitatea respectivă la prezentarea buletinului de identitate valabil și a carnetului de student. Aceste modificări au fost criticate de către opoziția parlamentară. Modificarea CE la o dată atât de apropiată de alegeri contravine Codului CV de bune practici în materie electorală.³ Astfel de modificări pot prezenta o preocupare deosebită în cazul în care ele sunt adoptate în lipsa consensului sau dacă sunt percepute ca beneficiind o parte din concurenții electorali.

Parlamentul este unicameral și are 101 deputați cu un mandat de patru ani. Toți deputații Parlamentului sunt aleși în cadrul unei singure circumscripții naționale prin reprezentare proporțională. Toate partidele, coalițiile sau candidații independenți sunt incluși într-un singur buletin de vot. Pentru ca alegerile să fie declarate valabile este necesară participarea unei treimi de alegători înregistrați.

V. ADMINISTRAREA ALEGERILOR

Alegerile sunt administrate de un sistem al organelor electorale de trei nivele compusă din CEC, CC și BSV. CEC este un organ permanent cu un mandat de cinci ani⁴, iar CC și BSV sunt stabilite în timpul perioadelor electorale. Întrucât votarea nu are loc pe teritoriul aflat sub controlul *de facto* al autorităților transnistrene, pe data de 8 octombrie CEC a numit doar 35 din 37 de CC. Până la data limită de 2 noiembrie, CC au stabilit aproximativ 2.050 BSV, inclusiv 75 în 30 de țări pentru cetățenii aflați peste hotare.⁵ Partidele politice parlamentare pot numi membri ai comisiilor electorale la toate nivelele.

Până la momentul de față, CEC a adoptat 186 de hotărâri cu privire la chestiuni cum ar fi crearea CC, instrucțiuni privind compilarea listelor electorale (LE), înregistrarea concurenților electorali, acreditarea observatorilor, precum și examinarea contestațiilor și a rapoartelor financiare. Majoritatea hotărârilor CEC au fost luate unanim, iar ședințele au fost petrecute într-un mod profesional și transparent. Toate termenele legale au fost respectate. CEC a organizat o instruire de două zile pentru CC cu privire la procedurile electorale și a lansat campania sa de educare a alegătorilor.

VI. ÎNREGISTRAREA ALEGĂTORILOR

Cetățenii care până la data alegerilor sau în ziua alegerilor au atins vârsta de 18 ani au dreptul de a vota, cu excepția celor declarați incapabili sau care au fost privați de acest drept de către o instanță

² Pragul electoral pentru un bloc electoral format din două partide este de șapte procente și pentru un bloc format din trei sau mai multe partide este de nouă procente.

³ Paragrafele 63, 64 și 65 ale Codului recomandă ca CE să nu fie modificat în cursul unui an până la alegeri.

⁴ Mandatul CEC actual expiră pe data de 11 noiembrie, dar, întrucât aceasta se întâmplă în timpul perioadei electorale, mandatul a fost extins cu cel mult 90 de zile în conformitate cu legislația.

⁵ Hotărârea CEC nr. 3672 din 19 octombrie..

de judecată. LE sunt compilate de către autoritățile locale conform îndrumărilor generale ale CEC. CEC a adoptat un act detaliat – Regulamentul privind întocmirea, administrarea, transmiterea și actualizarea listelor electorale. De asemenea CEC a asigurat autoritățile locale cu modele standardizate de LE pentru toate trei categorii de LE (listele de bază, listele suplimentare și listele pentru votarea la locul aflării) în format electronic. Compilarea inițială a listelor urmează a fi finalizată până pe data de 2 noiembrie și listele urmează a fi afișate pentru verificare de către public până pe data de 8 noiembrie.

CEC va desfășura un proiect pilot în 45 secții de votare din sectorul Centru din Chișinău pentru a testa fezabilitatea unui registru electronic centralizat al alegătorilor.⁶

VII. ÎNREGISTRAREA CANDIDAȚILOR

Toți cetățenii cu drept de vot au dreptul de a candida la o funcție publică, cu excepția personalului militar activ, a persoanelor care își ispășesc sentința în locuri de detenție, persoanelor care au antecedente penale nestinse pentru comitere de infracțiuni cu intenție și a persoanelor private de acest drept printr-o hotărâre definitivă a instanței de judecată.

Conform CE concurenții electorali și candidații independenți care doresc să candideze pentru funcția de deputat au trebuit să depună cerere de înregistrare la CEC până pe data de 28 octombrie. Până la data de 31 octombrie CEC a înregistrat 20 partide politice și 7 candidați independenți. Nu au fost înregistrate cereri din partea coalițiilor de partide. Până pe 4 noiembrie CEC trebuie să finalizeze înregistrarea altor 13 candidați independenți. La momentul scrierii acestui raport CEC nu a respins nici o cerere. Modificările în listele de candidați pot fi făcute cel târziu cu șapte zile înainte de ziua alegerilor.

În conformitate cu CE funcționarii publici care candidează pentru funcția de deputat trebuie să-și suspende temporar activitatea în funcția pe care o dețin pe perioada campaniei electorale. Mai mult de 50 de persoane au făcut deja acest lucru.

VIII. MEDIUL DE DESFĂȘURARE AL CAMPANIEI ELECTORALE

Activitățile campaniei sunt în plină desfășurare, cu postere, spoturi televizate și întruniri mici cu alegători care au loc în întreaga țară. Unele agitații sunt deosebit de negative sau chiar defăimătoare. Unele partide politice cheie au portretizat principalii săi concurenți ca fiind influențați de politica externă a altor state (pro-rus, pro-român sau pro-european). Partidele politice au comunicat MOA OSCE/BIDDO că o mare parte a populației este istovită de alegeri în urma celor două alegeri și a referendumului național din ultimii doi ani și entuziasmul alegătorilor ar putea constitui o provocare. Cele cinci partide politice parlamentare sunt privite în general drept concurenți principali.

Au avut loc și câteva incidente legate de campania electorală. Pe data de 21 octombrie, în cadrul unei întruniri a liderului PCRM Vladimir Voronin cu electoratul din Ungheni, un susținător al PLDM, care conform declarațiilor a avut un comportament abuziv față de dl Voronin, potrivit relatărilor a fost îndepărtat de la întrunire și atacat de garda de corp a liderului PCRM. Procuratura din Ungheni a pornit o anchetă. Biroul PDM din Soroca și biroul Mișcării „Acțiunea Europeană” au fost forțate pe data de 19 și, respectiv, 29 octombrie. Poliția anchetează aceste cazuri.

⁶ Pentru detalii privind dezvoltarea registrului electronic centralizat al alegătorilor a se vedea Raportul de evaluare a necesităților al OSCE/BIDDO, disponibil la www.osce.org/documents/odihr-el/2010/09/46305_en.pdf.

PCRM s-a plâns la MOA OSCE/BIDDO că ziua de sâmbătă, 27 noiembrie, a fost declarată zi de studii pentru studenții universitari. PCRM a declarat că aceasta a fost făcut pentru a asigura că studenții rămân la universitate pentru a vota pentru coaliția de guvernare în loc să-și ia liber sfârșitul de săptămână respectiv. Unii funcționari universitari au explicat că această zi suplimentară a fost adăugată pentru a compensa sărbătorirea „Zilei orașului” în luna octombrie. PCRM crede că studenții sunt supuși presiunii și influenței politice de a sprijini partidul de guvernământ.

IX. FINANȚAREA CAMPANIEI ELECTORALE

CE obligă concurenții electorali intrați în cursa electorală să prezinte rapoarte la CEC la fiecare două săptămâni, în care să descrie detaliat toate cheltuielile legate de campanie. Un regulament al CEC specifică faptul că un partid politic, organizație sau bloc electoral poate cheltui cel mult 0,50 EUR pentru un alegător inclus în LE, iar candidații independenți pot cheltui cel mult 0,05 pentru un alegător.

Multe partide se plâng că în urma atâtor alegeri recente ei nu dispun de fonduri suficiente pentru a desfășura campanii puternice. Pe data 26 octombrie, 11 partide care au fost înregistrate cel mai devreme au prezentat primele lor rapoarte financiare. PCRM a inclus în raportul său informație despre două persoane care au donat fiecare câte 250.000 lei (circa 15.400 EUR). Unele mijloace mass-media au raportat că acești donatori au venituri foarte modeste, ceea ce a pus sub întrebare precizia datelor prezentate. Întrucât verificarea rapoartelor financiare nu ține de competența CEC, aceasta din urmă a transmis aceste rapoarte financiare și cele ale altor partide la Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și a Corupției pentru a evalua exactitatea acestora.

X. MASS-MEDIA

Pe lângă radiodifuzorul public *Teleradio Moldova* există patru posturi private de televiziune și cinci posturi private de radio cu acoperire națională, precum și un număr mare de ziare în întreaga țară. Schimbările recente în peisajul mass-media au cuprins numirea noii conduceri a radiodifuzorului public, care a fost evaluată în general ca una care a contribuit la imparțialitatea sporită a acestuia. Pe lângă aceasta au fost lansate două posturi de știri, *Publika TV* și *Jurnal TV*, care au sporit pluralitatea de opinii disponibile publicului larg. Adoptarea Legii cu privire la libertatea de exprimare în aprilie 2010 a fost salutată de Reprezentantul OSCE pentru libertatea presei.⁷ Un șir de instituții mass-media sunt percepute ca fiind afiliate partidelor politice.

Comportamentul instituțiilor mass-media în timpul campaniei electorale este reglementat de CE și de Codul Audiovizualului, precum și de Regulamentul CEC privind reflectarea campaniei electorale. Conform Codului Audiovizualului toți radiodifuzorii sunt obligați să reflecte alegerile într-un mod veridic, echilibrat și imparțial. Consiliul Coordonator al Audiovizualului (CCA), autoritatea de reglementare a radiodifuzorilor, monitorizează reflectarea campaniei de către posturile naționale de televiziune și planifică să coopereze cu instituțiile locale de monitorizare a mass-media în domeniul monitorizării altor posturi.⁸

În timpul perioadei de campanie fiecare concurent înregistrat are dreptul la un minut pe zi de timp de antenă gratuit la televiziunea și radioul public, precum și cinci și, respectiv, zece minute în total la fiecare televiziune și post de radio cu acoperire națională. De asemenea toți concurenții au dreptul de a participa în dezbateri pe care toți radiodifuzorii publici sunt obligați să le organizeze gratuit. Pe

⁷ A se vedea Raportul Reprezentantului OSCE pentru libertatea presei prezentat Consiliului Permanent, 29 iulie 2010, disponibil la www.osce.org/documents/pr/2010/07/45552_en.pdf.

⁸ Monitorizarea mijloacelor mass-media va fi realizată de Centrul pentru Jurnalism Independent și Asociația Presei Electronice.

lângă aceasta, concurenții pot procura timp de antenă; totuși nu mai mult de două minute pe zi pentru un radiodifuzor.

Urmare a modificărilor recente operate în CE, contestațiile privind reflectarea electorală de către radiodifuzori sunt examinate în prezent de către CCA. Aceasta a fost interpretat de CEC ca însemnând că în cazul în care contestația este între un radiodifuzor și un candidat, ea va fi examinată de către CCA, iar atunci când aceasta este între doi candidați, ea va fi examinată de CEC. Contestațiile privind presa scrisă și Internet sunt examinate de către instanțele de judecată.

Până la data de 31 octombrie, la CCA au fost depuse 13 contestații referitoare la radiodifuzori. În opt cazuri⁹ partidele politice au contestat programele de știri de la *NIT TV*, acuzând acest post fie de tratament preferențial al PCRМ, fie de părtinire contra partidelor lor cu încălcarea principiului pluralismului politic și al echilibrului cerut de Codul Audiovizualului.¹⁰ Deși majoritatea contestațiilor au fost respinse, pe data de 29 octombrie CCA a decis să retragă dreptul *NIT* de a difuza publicitate pe un termen de trei zile.¹¹ Această sancțiune a venit drept răspuns la o contestație din partea PLDM care a contestat un reportaj părtinitor despre dezbinarea întrunirii PCRМ din Ungheni. Conform declarațiilor, *NIT* a primit deja o avertizare pentru o încălcare anterioară și o amendă pentru alta. În schimb, *NIT* acuză autoritățile că acestea ar avea o atitudine ostilă față de post.

Pe 25 octombrie MOA OSCE/BIDDO a început monitorizarea mass-media în baza unei analize calitative și cantitative a principalelor posturi de televiziune, două posturi radio și patru ziare.¹²

XI. CONTESTAȚII

Fiecare alegător sau concurent electoral poate contesta orice acțiune, inacțiune sau hotărâre a comisiilor electorale, concurenților electorali și mass-media. Spre deosebire de alegerile anterioare, contestatarii trebuie să epuizeze procedura administrativă respectând ierarhia organelor electorale înainte de a merge în instanța de judecată. Organele electorale au sarcina de a demonstra legalitatea deciziilor lor.

Toate contestațiile împotriva organelor electorale sau concurenților trebuie să fie depuse în cel mult trei zile calendaristice de la data acțiunii sau inacțiunii. În cazul în care contestația este împotriva unei decizii a BSV sau CC, ea va fi soluționată de către organul ierarhic superior timp de trei zile calendaristice, dar nu mai târziu decât ziua alegerilor. În cazul în care contestația privește acțiuni sau inacțiuni ale concurenților electorali, ea urmează să fie soluționată timp de cinci zile.¹³ Contestațiile referitoare la hotărârile CEC sunt depuse la Curtea de Apel Chișinău și urmează a fi soluționate timp de cinci zile.

Până la data de 31 octombrie CEC a examinat 20 de contestații. Contestațiile s-au referit printre altele la campania electorală până la înregistrare, membrii guvernului care continuă să activeze în funcțiile lor oficiale după ce au început campania electorală, materiale electorale care nu conțin numele concurentului electoral care a comandat materialul și alte detalii prevăzute de legislație.

⁹ Alte contestații au privit *Jurnal TV* (2), *Pro TV* (1), *Moldova 1* (1), *Vocea Basarabiei* (1)

¹⁰ Articolul 7 al Codului Audiovizualului.

¹¹ CCA s-a referit la articolul 38(1) b al Codului Audiovizualului.

¹² Mijloacele mass-media sunt următoarele: *Moldova 1* (radiodifuzor public), *Euro TV*, *NIT TV*, *Prime TV*, *2plus* (posturi TV cu acoperire națională), *Jurnal TV*, *Pro TV Chișinău*, *Publika TV* și *TV 7*; *Radio Moldova* (post radio public), *Vocea Basarabiei* (post radio privat); *Omega* și *Unimedia* (pagini web); *Jurnal de Chișinău*, *Moldova Suverană*, *Timpul*, *Komsomolskaya Pravda* (ziare).

¹³ În cazul în care organul electoral constată că examinarea contestației nu ține de competența sa, contestația și documentele aferente vor fi transmise autorității competente timp de două zile de la primire.

Curtea de Apel Chișinău a examinat un șir de cazuri legate de alegeri. Într-un caz, PCRМ a contestat hotărârea CEC de a stabili secții de votare în afara ambasadelor și consulatelor, pentru că autoritățile nu au prezentat confirmări în scris din partea guvernelor țărilor respective. Curtea a respins contestația pe motiv că PCRМ nu a adus probe că decizia contestată i-ar fi încălcat drepturile.

Curtea Constituțională a primit o cerere legată de alegeri în care prim-ministrul solicită curții să declare neconstituțional articolul 13(3) al Codului Electoral. Articolul 13(3) prevede că funcționarii de stat care candidează pentru funcția de deputat în parlament urmează să-și suspende activitatea oficială pe durata perioadei electorale. Prim-ministrul a argumentat că suspendarea activității membrilor guvernului candidați electorali limitează capacitatea guvernului de a-și îndeplini funcțiile în timpul perioadei electorale. Curtea a respins cererea pentru că aceasta nu a fost depusă de către guvern. În consecință, guvernul a aprobat cererea și a prezentat-o din nou curții.

XII. PARTICIPAREA FEMEILOR ȘI A MINORITĂȚILOR NAȚIONALE

Femeile reprezintă 27 procente din candidații la alegeri. La data de 30 octombrie majoritatea partidelor aveau incluse femei în primii zece candidați pe listele lor de partid.¹⁴ Două partide sunt conduse de femei – Partidul Național Liberal este condus de Vitalia Pavlicenco și Partidul Conservator de Natalia Nirca. De asemenea sunt două femei candidați independenți, iar altele trei sunt în așteptarea hotărârii CEC privind înregistrarea lor. În ultimul parlament au fost 25 femei.

Conform recensământului din 2004, minoritățile naționale reprezintă circa 24 procente¹⁵ din populația Moldovei. În general nu există impedimente juridice pentru participarea minorităților naționale în procesul electoral. Pe data de 2 martie 2010 Mișcarea social-politică a Romilor s-a înregistrat ca partid și ulterior și în calitate de concurent electoral. Acesta este unicul partid care pretinde să reprezinte o anumită minoritate națională.

În paralel cu alegerile parlamentare anticipate, în Unitatea teritorial-administrativă Găgăuzia se va desfășura campania pentru alegerile guvernatorului Găgăuziei pe data de 12 decembrie 2010. Candidatul PCRМ pentru funcția de guvernator, Irina Vlah, este în același timp pe locul nouă în lista de candidați a PCRМ pentru alegerile parlamentare.

XIII. OBSERVATORI LOCALI ȘI INTERNAȚIONALI

CE prevede observarea procesului electoral de către organizații neguvernamentale internaționale și locale, reprezentanți ai guvernelor străine și reprezentanți ai concurenților electorali.

Mai multe organizații locale monitorizează diferite aspecte ale alegerilor. Cea mai mare dintre ele este Coaliția Civică pentru Alegeri Libere și Corecte și Coaliția „Control Civic – Alegeri 2010”. Membrii acestor organizații umbrelă monitorizează astfel de aspecte, cum ar fi campania electorală, calitatea listelor electorale, performanța instituțiilor mass-media și finanțarea campaniei electorale. Aceste organizații planifică să detașeze un număr considerabil de observatori pe termen scurt pentru ziua alegerilor.

XIV. ACTIVITĂȚILE MOA OSCE/BIDDO

OSCE/BIDDO și-a deschis biroul în Chișinău pe data de 21 octombrie 2010. Reprezentanții MOA OSCE/BIDDO au avut întâlniri cu Președintele CEC, Ministrul Afacerilor Interne, Ministerul

¹⁴ Patru partide nu au femei pe lista primilor zece candidați: Partidul Popular Creștin Democrat, Partidul Umanist din Moldova, Mișcarea social-politică a Romilor și Partidul Ecologist „Alianța Verde” din Moldova.

¹⁵ Aceasta nu include teritoriul aflat sub controlul *de facto* al autorităților transnistrene.

Afacerilor Externe și al Integrării Europene, Președintele CCA, Procurorul General, Președintele Curții de Apel Chișinău și cu alte oficialități de stat de rang înalt. De asemenea MOA s-a întreținut cu Șeful Misiunii OSCE în Moldova, ambasadorii Statelor participante ale OSCE și reprezentanții organizațiilor internaționale. OSCE/BIDDO a stabilit relații de lucru cu CEC și a avut întrevederi cu partidele politice, candidații, societatea civilă și mass-media. Adunarea Parlamentară a OSCE, precum și Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei și Parlamentul European planifică să trimită delegații pentru observarea acestor alegeri.

*Acest raport este de asemenea disponibil în limbile engleză și rusă.
Singura versiune oficială a acestui document este cea în limba engleză.*